

ÇOCUK İŞÇİLİĞİ ÖNLEME POLİTİKASI

ÇOCUK İŞÇİLİĞİNE NEDEN OLAN FAKTÖRLER

Yoksulluk: Ailelerin yeterli bütçeye sahip olmaması ve ekonomik güçlükler, ailelerin çocuklarını okuldan alarak, çalışma hayatına itmelerine neden olmaktadır. Ekonomik nedenle, özellikle okul masraflarının karşılanmasında ailelerin yetersiz kalması veya çocuğun işten alınması nedeniyle uğrayacağı gelir kaybı, çocuğun okuldan ayrılmasında en önemli etken olmaktadır.

İşsizlik: Hane halkı yetişkinlerinin işsiz olması veya düzenli gelire sahip olmaması, çocuk işçiliğini büyük ölçüde etkilemektedir. Dar gelirli ailelerde yetişkinlerin işsizliği, zorunlu olarak ailenin yaşamını devam ettirebilmesi için hanedeki küçükleri, enformel sektörde çalışmaya itmektedir.

Eğitim İle İlgili Nedenler: Eğitime ilişkin altyapının yeterince gelişmemiş olması ve çocukların eğitim hizmetlerinden yararlanmasını engelleyen etkenler sonucu, eğitim sistemine dâhil olamayan çocuklar, ya çalışma yaşamına girmekte, ya da işsiz kalmaktadır.

Göç ve Buna Bağlı Nedenler: Ülkemizde doğu illerinden batı illerine yoğun bir göç süreci yaşanmaktadır. Göçle kente gelen kişiler, daha önce büyük çoğunlukla tarım sektöründe istihdam edildiklerinden dolayı, kentsel işgücü piyasasının aradığı özellikleri taşımamaktadır. Bu nedenle, bu kişiler kentte iş bulamamakta, aileler ise yaşamlarını devam ettirebilmek amacıyla çocuklarını çalışma hayatına itmek zorunda kalmaktadır.

Geleneksel Bakış Açısı: Kırsal kültürde çocuk, yetişkin rolünü çok erken yaşlarda üstlenmektedir. Kız çocukları, anne tarlada çalıştığı için ev işlerini ve kardeşlerinin bakımını üstlenirken, erkek çocuklar hayvanların otlatılması, tarlada yetişkinlere yardım gibi işleri yapmaktadır. Çocuk, ücretsiz aile işçisi olarak çalışmakta, toplum da bu yapıyı normal karşılamakta ve kültürel bir değer olarak benimsemektedir. Göç sonrasında kentsel alanda yaşatılan bu geleneksel kültür açısından, çocuğun evde veya tarlada ücretsiz aile işçisi olarak çalıştırılmasıyla, herhangi bir işyerinde ücret karşılığı çalıştırılması arasında herhangi bir fark yoktur. Hatta çalışma yaşamında ücretli olarak yer alması ailesine parasal katkı sağladığı için daha çok kabul görmektedir.

İşverenlerin Talebi: Piyasa şartları, ekonomik ve mali sıkıntılar, bazı işverenler tarafından çocukların ucuz ve uysal işgücü olarak görülmesi ve bu konuda yeterli bilince sahip olmaması, küçük işletmelerin ekonomik ve teknik imkânlarının yetersiz oluşu, bazı ailelerin ise çocuklarının meslek sahibi olabilmesi için işverenlerden talepleri gibi etkenler işverenlerin çocuk işgücünü talep etmelerine neden olmaktadır.

FİRMA BAZINDA ÇOCUK İŞÇİLİĞİN ÖNLENMESİ VE ÇOCUKLARIN EĞİTİME KAZANDIRILMASI YÖNÜNDE YAPILACAK UYGULAMALAR

İşe başvuru esnasında aday çalışanın resmi kimlik belgesi görülerek yaşının tespit edilmesi zorunludur.

Bir çocuğun kendisi ya da çocuk adına ebeveyni tarafından iş başvurusunda bulunulması durumunda firmamızda çocuk işçi çalıştırılmayacağına dair kesin kuralların olduğu karşı tarafa bildirilecek ancak iş başvurusunda bulunan çocuğun eğitime devam ettiğinin periyodik olarak belgelendirilmesi koşulu ile hane halkından bir yetişkinin firmamızda uygun bir işe alınmasına öncelik verilecektir.

Firmamız bünyesinde bulunan çalışanlarla yapılan toplantılar ya da işçi temsilcileri ile yapılan toplantılar ya da arada yapılacak olan anketler aracılığı ile ailesinde çocuk işçi bulunan çalışanların ailesinde işsiz yetişkin varsa bunların işe alınmasına öncelik verilecek ve bunun karşılığında ise çalışan çocuğun eğitime devam etmesi teşvik edilecektir.

Ekonomik olarak şartlar elverdiğince firmamız bünyesindeki çalışanların, eğitimlerine devam eden çocuklarına sosyal ve ekonomik yardımlar sağlanarak, bunların eğitimlerine devam ettirilmeleri özendirilecektir.

GENEL MÜDÜR

ORHAN ÇİÇEK